

доступ до певних цифрових благ може бути втрачений. Наприклад, компанія Sony примусово повернула кошти російським користувачам за придбані відеоігри, але одночасно заблокувала доступ до ігрового контенту [4].

За таких обставин хоча чинне законодавство України встановлює базові принципи регулювання цифрових відносин, воно потребує подальшого розвитку та адаптації для ефективного вирішення сучасних викликів цифрової епохи, тісної співпраці між урядом, бізнесом та науковими установами для створення стійкої та безпечної цифрової інфраструктури, здатної підтримувати сталий розвиток і благополуччя людей у цифрову епоху. Нестача спеціалізованих правових механізмів у сфері цифрової конфіденційності створює ситуацію правової невизначеності, що може спричинити конфлікти та ускладнення, що потребують термінового втручання.

Список використаних джерел:

1. Про віртуальні активи: Закон України від 17.02.2022 № 2074-IX. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/MN025034?an=2>.
2. Про цифровий контент та цифрові послуги: Закон України від 10.08.2023 р. № 3321-IX. *Відомості Верховної Ради*, 2023, № 90, ст. 345.
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. *Відомості Верховної Ради*. 2023, № 57, ст. 166.
4. Горбатенко А., Фурман А. Цифрові речі та цифровий контент: новації законодавства, договірні відносини <https://www.legalalliance.com.ua/publikacii/cifrovi-reci-ta-cifrovij-kontent-novacii-zakonodavstva-dogovirni-vidnosini/>.

Людмила ДОБРОБОГ,
професор кафедри теорії держави та права
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

РОЗБУДОВА БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В ГРОМАДІ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА ТА СПІВПРАЦІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Проблематика безпекового середовища України стала особливо актуальною напередодні широкомасштабної війни, яку розпочала російська федерація проти України. Слід зазначити, що ще на поч. 20-х років ХХІ ст. в Україні вже були розроблені галузеві безпекові стратегії (Стратегія енергетичної безпеки, Стратегія екологічної безпеки та адаптації до змін клімату на період до 2030 р.) [1-3]. МВС України також системно працювало над доктриною «Безпекового середовища», анонсовану Президентом України [4]. Комплекс проєктів МВС України «Безпекове середовище» [5] складався з декількох проєктів:

- гуманітарне розмінування;
- контроль за обігом зброї;

- протидія домашньому насильству;
- покращення системи моніторингу безпеки;
- безпека освітнього середовища.

МВС України і зараз продовжує формувати та наповнювати безпекові портфелі (проекти). Враховуючи динамічність безпекового середовища та актуальність даної теми, нами проведено соціологічне дослідження «Співпраця поліції та громади (community policing (cop) – гарантування безпечного простору» [1-3]. До опитування, яке проводилось на Гугл-платформі, долучились працівники поліції п'ятнадцяти ГУ НП України. На нашу думку, результати соціологічного опитування є презентабельними, хоча й можливі деякі похибки в межах допустимого.

Мета соціологічного дослідження: виявлення безпекових ризиків у громаді території, що обслуговує дільничний офіцер поліції, для подальшого коригування дій Національної поліції України.

Для досягнення мети були поставлені науково-дослідницькі завдання:

- виявити складові безпекового середовища, які зазнають найбільшого негативного впливу;
- дослідити ефективність співпраці дільничного офіцера поліції з мешканцями громади;
- визначити основні тенденції розвитку злочинності, які загрожують безпековому середовищу в громаді.

Методологія дослідження. При проведенні дослідження нами використовувались методи багатовимірної статистики [7], які також передбачають методи аналізу та синтезу.

На думку респондентів найбільшого негативного впливу зазнають такі складові безпекового середовища, як: кіберпростір, незаконний обіг наркотиків та зброї, домашнє насильство тощо. Водночас респонденти відмічають певне зростання злочинності у порівнянні з початком «гарячої фази війни». Знизився рівень кримінальних злочинів, тоді як виріс відсоток «шахрайства». Разом із тим поліцейські звертають увагу, що певний відсоток злочинності, дають блокпости, які знаходяться на території громади. За цієї умови опитані констатують добрий взаємозв'язок з мешканцями громади. Хоча на запитання щодо сумісних безпекових проєктів, які проводились в громаді, відповідають не точно. Коли їм запропонували із переліку безпекових проєктів обрати ті, в яких брали участь саме вони, то респонденти з певністю відмітили їх. Надалі нам стало зрозуміло, що переважна більшість дільничних офіцерів поліції не проходила відповідні тренінги.

Респонденти також відмічали, що взаємодія поліції з громадою позитивно впливає на результативність роботи правоохоронців, зосередженню на превентивних заходах (зменшена кількість роботи, пов'язаної із реагуванням на вчиненні правопорушення і розслідування скоєних злочинів).

Співпраця поліцейських та мешканців громади підвищила обізнаність останніх про роботу правоохоронців, межі їх компетенції та сприяла

формуванню позитивного іміджу. Опитані також вказують на ряд негативних явищ присутніх при виконанні безпекових проєктів: низький рівень фінансового забезпечення (забезпечення житловими приміщеннями сімей правоохоронців), ненормований робочий час, недосконалість законодавства («Повернути КПЗ та збільшити час на затримання особи з 3 до 48 год. Збільшити кількість статей КУПАП, за якими поліція приймає рішення та здійснює розгляд справи» [8]), незахищеність працівників поліції при виконанні своїх службових обов'язків, недостатню підтримку з боку місцевих рад.

З огляду на викладене встановлено, що орієнтирами розбудови безпекового середовища в громаді сьогодні та у післявоєнний час є:

- внесення відповідних змін до законів України, зокрема й тих, які забезпечують соціальний захист населення;
- окремо звернути увагу на інтеграцію військових до мирного життя;
- системно проводити безпекові тренінги з працівниками поліції.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Стратегії енергетичної безпеки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.08.2021 р. № 907-р. *Законодавство України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/907-2021-%D1%80#Text>.
2. Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 р. № 1363-р. *Законодавство України*: офіц. портал. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2021-%D1%80#Text>.
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25.03.2021 р. «Про стратегію воєнної безпеки України»: Указ Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. *Законодавство України*: офіц. портал. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>.
4. Про рішення національної Ради національної безпеки і оборони України від 14.09.2020 р. «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. *Президент України Володимир Зеленський*: офіц. Інтернет-представництво. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.
5. База даних «Законодавство України». *Верховна Рада України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
6. Безпекове середовище. *Бриф. МВС України*. URL : <https://www.taktika.agency/all-cases/bezpekove-seredovishche>.
7. Добробог Л. М. Методи багатовимірної статистики в аналізі матеріалів судової практики. Ст. 111-1 КК України. Актуальні питання кримінально-правової кваліфікації, документування та розслідування колабораціонізму в період воєнного стану: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 09 серпня 2024 р.). Одеса : ОДУВС, 2024. С.136-139.
8. Кулініч О. О., Добробог Л. М., Гаркуша А. Г., Чепік-Трегубенко О. С., Цигульський С. М. Розбудова безпекового середовища в громаді на засадах партнерства та співпраці: метод. реком. Дніпро : ДДУВС, 2024. 103 с.